מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

דוח מסכם | ינואר 2026

ממצאי סקר תושבים
אשכול גליל מזרחי | 2025

תמונת מצב לאחר המלחמה
דגש על פערים והשלכות למדיניות

חוסן קהילתי ואישי · חינוך וילדים · בריאות נפש · כלכלה

© כל הזכויות שמורות למרכז הידע האזורי - גליל מזרחי

תקציר מנהלים (KPI)

ממצאי סקר תושבים |אשכול גליל מזרחי 2025

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

חוסן קהילתי

לא-מפונים > מפונים

במרבית מדדי החוסן הקהילתי, תושבים שלא פונו מדווחים על רמה גבוהה יותר מאשר המפונים.

חוסן אישי

גבוה ויציב

חוסן אישי גבוה יחסית וללא פערים מהותיים בין קבוצות. מהווה עוגן ליציבות התושבים.

ילדים

פערים מתרחבים

שיפור רגשי וחברתי מול 2024, אך הפערים בין ילדים מפונים ללא-מפונים גדלו משמעותית.

בריאות נפש

43% אינדיקציה ל-PTSD

עדיין גבוה מאוד (ירידה קלה מ-46% ב-2024). מצביע על צורך במענה טיפולי נרחב.

מצב כלכלי

35% הרעה במצב

שליש מדווחים על הרעה כלכלית לעומת לפני המלחמה. בולט יותר בקרב לא-מפונים.

שירותים

שביעות רצון נמוכה

חוסר שביעות רצון ברוב השירותים (חינוך, רווחה, פנאי), המעיד על שחיקה במענים האזרחיים.

שורה תחתונה

לצד התאוששות חלקית, נשארים אתגרי עומק בתחומי הילדים, בריאות הנפש, השירותים והכלכלה המצריכים התערבות ממוקדת.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

רקע ומטרת הסקר

מועד ביצוע

מחצית שנייה של 2025
אוגוסט - נובמבר

מטרת הסקר

להציג תמונת מצב מבוססת נתונים על מצב התושבים לאחר המלחמה, במטרה לזהות פערים ולמקד מדיניות מעשית.

המטרה: תיעדוף החלטות, תקציבים ומענים לשנים הקרובות

תחומי בדיקה מרכזיים

חוסן אישי וקהילתי
לכידות, מנהיגות ואמון

בריאות נפש (PTSD)
אינדיקציות קליניות ומצוקה

ביטחון ומוגנות
תחושת ביטחון ומיגון פיזי

מצב הילדים והחינוך
פערים רגשיים ולימודיים

איכות חיים ושירותים
שביעות רצון משירותים

מצב כלכלי
תעסוקה והכנסה

שורה תחתונה
הסקר מאפשר לזהות במדויק במה נדרש מיקוד מדיניות, ואילו קבוצות אוכלוסייה דורשות התערבות דחופה.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

שיטת מחקר והמדגם

מתודולוגיה

- ✓ סקר מקוון (אוגוסט - נובמבר 2025)
- ✓ דגימת נוחות ((Convenience Sampling
- ✓ ייצוג נרחב לתושבי האשכול

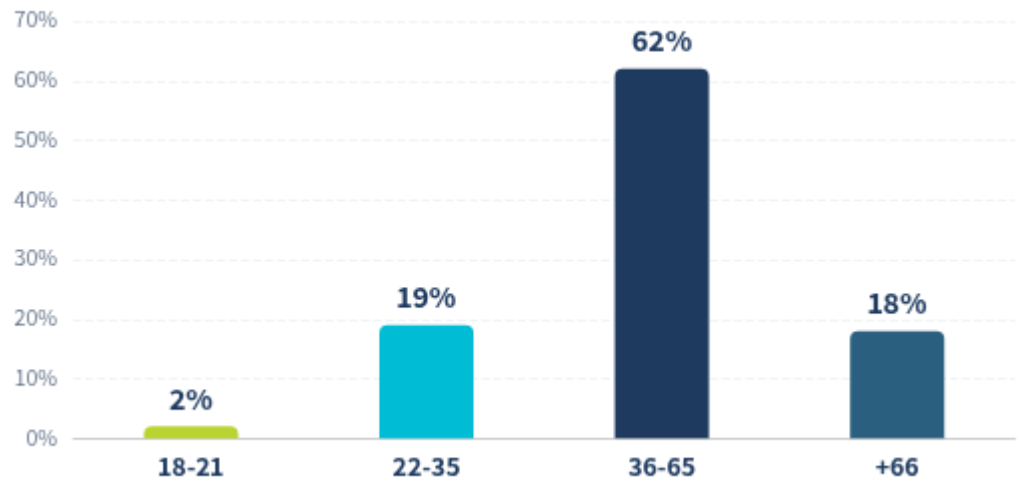
דגש חשוב:
מדגם נוחות - מומלץ לקרוא את הממצאים ככלי לתיעדוף ולא כאומדן אוכלוסייה מדויק

גודל המדגם
1,241
משיבים

66%נשים | 34%גברים
רוב נשי במדגם

90%	יהודים
10%	ערבים

התפלגות גילים (באחוזים)

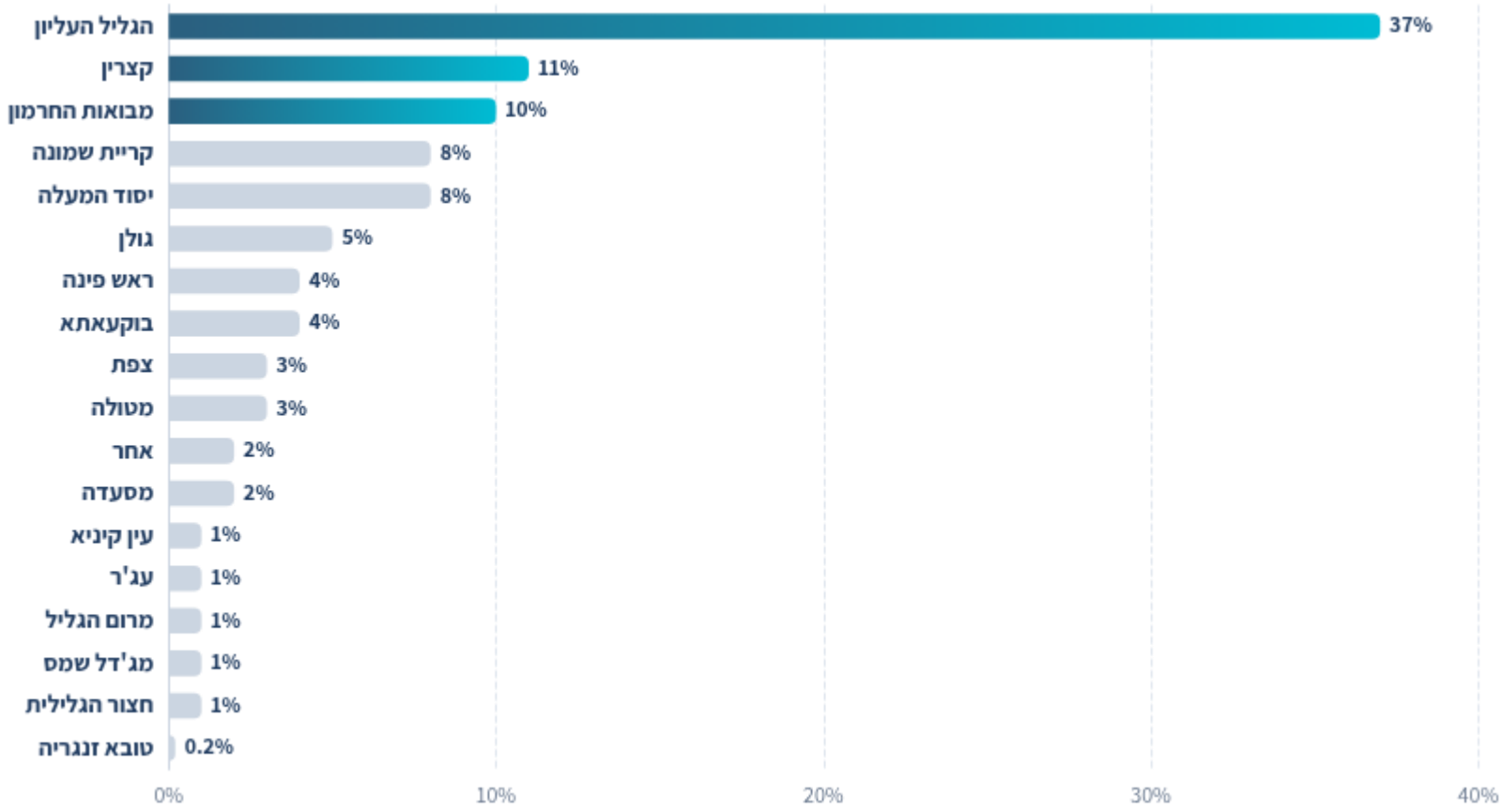

שורה תחתונה

מדגם נרחב המאפשר ניתוח מעמיק ,ומהווה בסיס איתן לזיהוי מגמות ותיעדוף מדיניות באשכול.

התפלגות המשיבים לפי רשות מקומית

אחוזים מתוך המדגם (N=1,241)

הערת פרשנות

ריכוז משיבים גבוה בחלק מהרשויות (כגון הגליל העליון) משפיע על משקלן בתוצאות הכלליות.

מומלץ להתייחס לממצאים בחלוקה לקבוצות (מפונים/לא-מפונים) ולא רק ברמת אשכול כוללת.

מובילי המדגם

הגליל העליון 37%
קצרין 11%
מבואות החרמו ן10%

שורה תחתונה

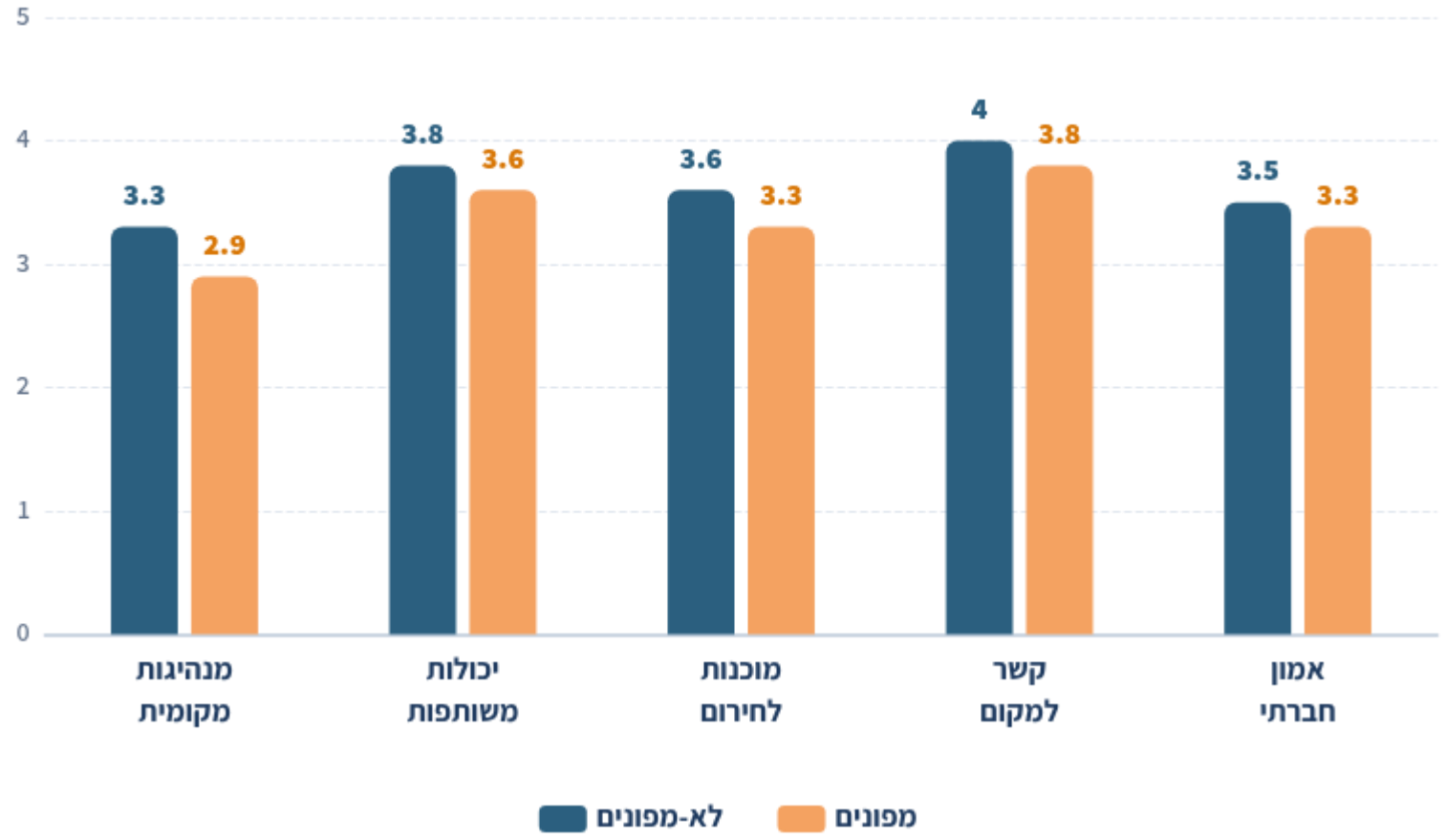
יש שונות בייצוג בין רשויות, ולכן עיקר ההסקה במצגת זו היא ברמת האשכול ובחלוקה לקבוצות (מפונים/לא-מפונים).

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

חוסן קהילתי 2025 – תמונת מצב

דירוג מדדי חוסן

ממוצע בסולם 1-5

פער עקבי

החוסן הקהילתי בקרב לא-מפונים גבוה יותר באופן גורף.

הפער בולט במיוחד במדדי מנהיגות מקומית ומוכנות לחירום, המהווים בסיס לתפקוד היישוב.

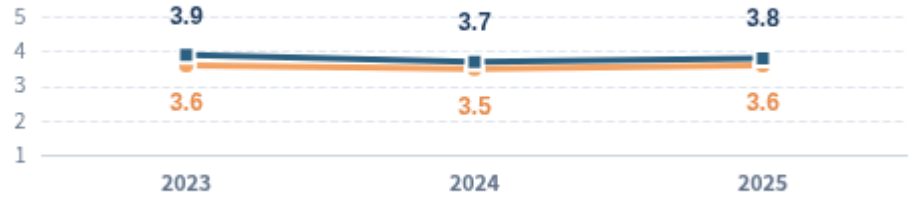
שורה תחתונה

הפער הקהילתי בין מפונים ללא-מפונים נשאר משמעותי ודורש פעולה ממוקדת לחיזוק הלכידות בקרב אוכלוסיות המפונים.

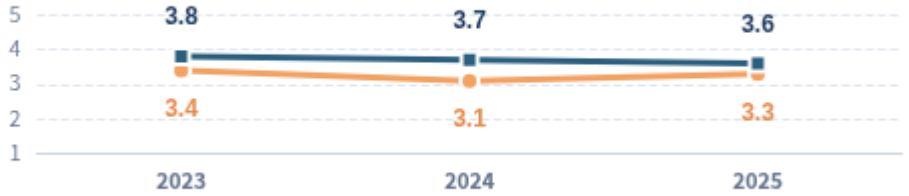
חוסן קהילתי לאורך זמן 2023-2025 (ממוצע בסולם 1-5)

מפונים — לא-מפונים

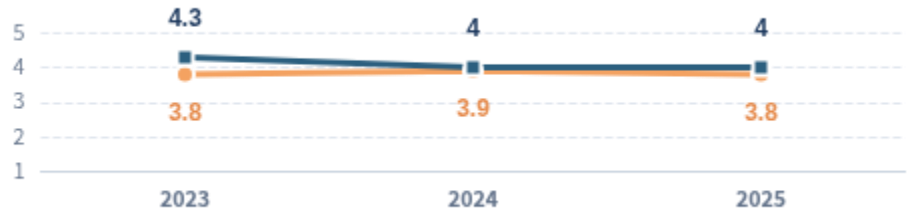
יכולות משותפות

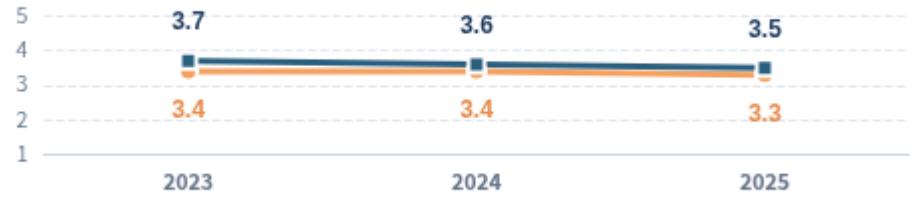
מוכנות לחירום

קשר למקום

אמון חברתי

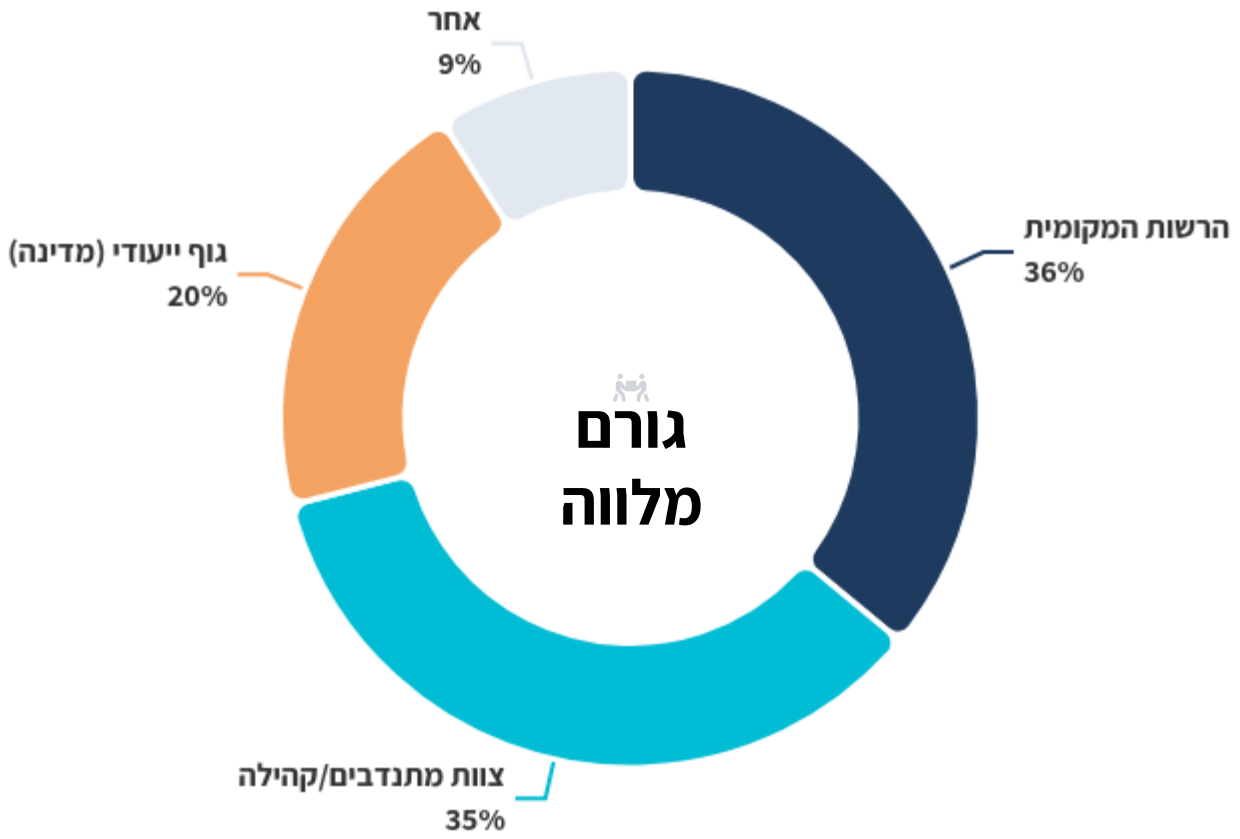

שורה תחתונה

ההתאוששות אינה אחידה לאורך זמן; הציר הקהילתי נותר נקודת תורפה מרכזית ועקבית בקרב אוכלוסיית המפונים.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

מי צריך ללוות פינוי בחירום עתידי?

כוח מקומי

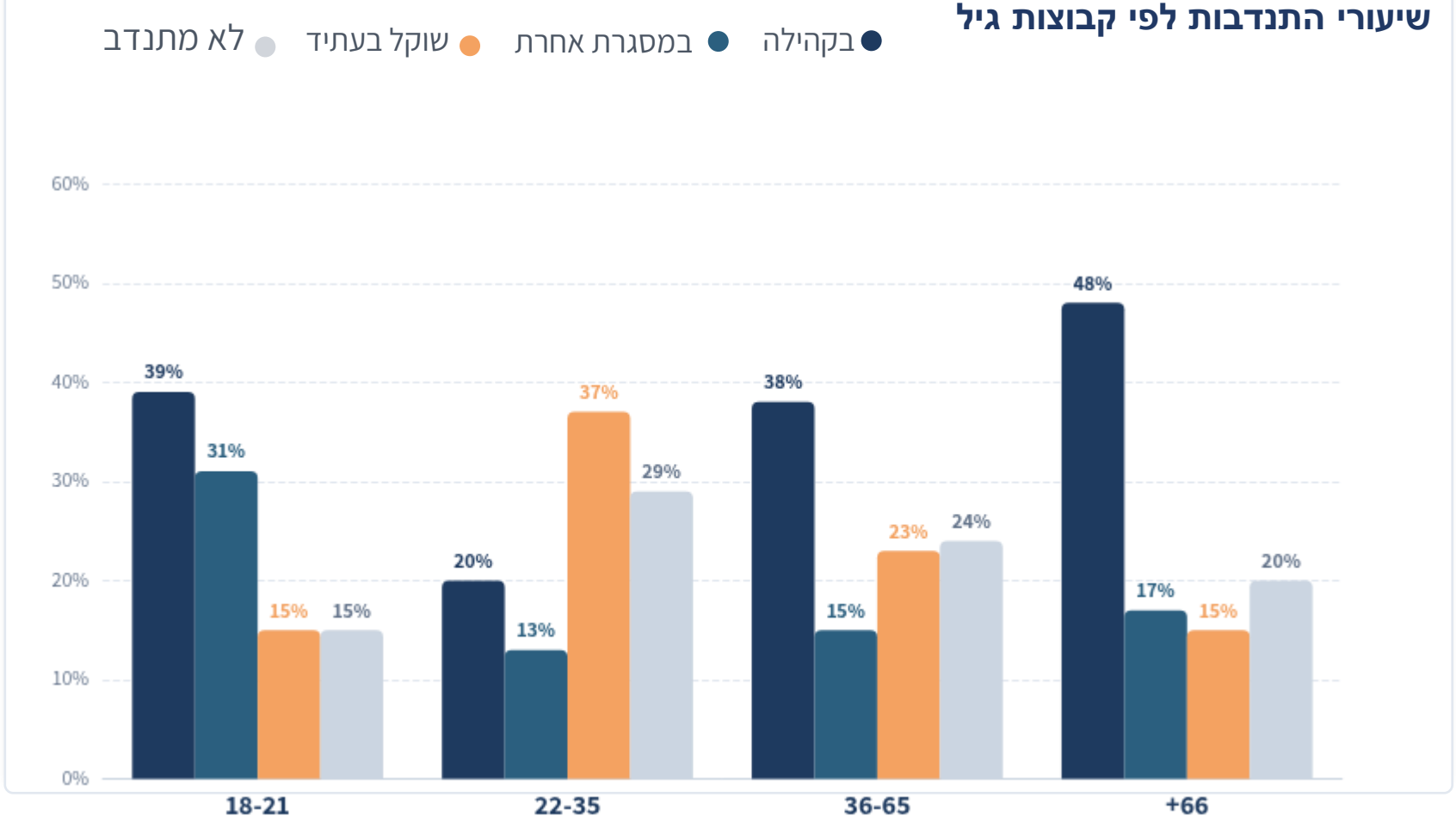
71% מהתושבים מעדיפים מענה המבוסס על כוחות מקומיים.

השילוב בין הרשות המקומית (36%) לצוותי מתנדבים מהקהילה (35%) מועדף משמעותית על פני גופים חיצוניים.

מסר מדיניות: הציבור מצפה למענה מוביל ברמה המקומית בשותפות קהילתית, ולא מפתרונות ריכוזיים

התנדבות – פוטנציאל קהילתי לפי גיל

שיעורי התנדבות לפי קבוצות גיל

גילאי 66+

48%

מתנדבים בקהילה

שיעור המעורבות הגבוה ביותר

הזדמנות אסטרטגית

26% מהתושבים

מהווים מאגר פוטנציאלי להתנדבות

יעד תפעולי למימוש מיידי

גילאי 18-21

70%

סך כל המתנדבים
(בקהילה + מסגרות אחרות)

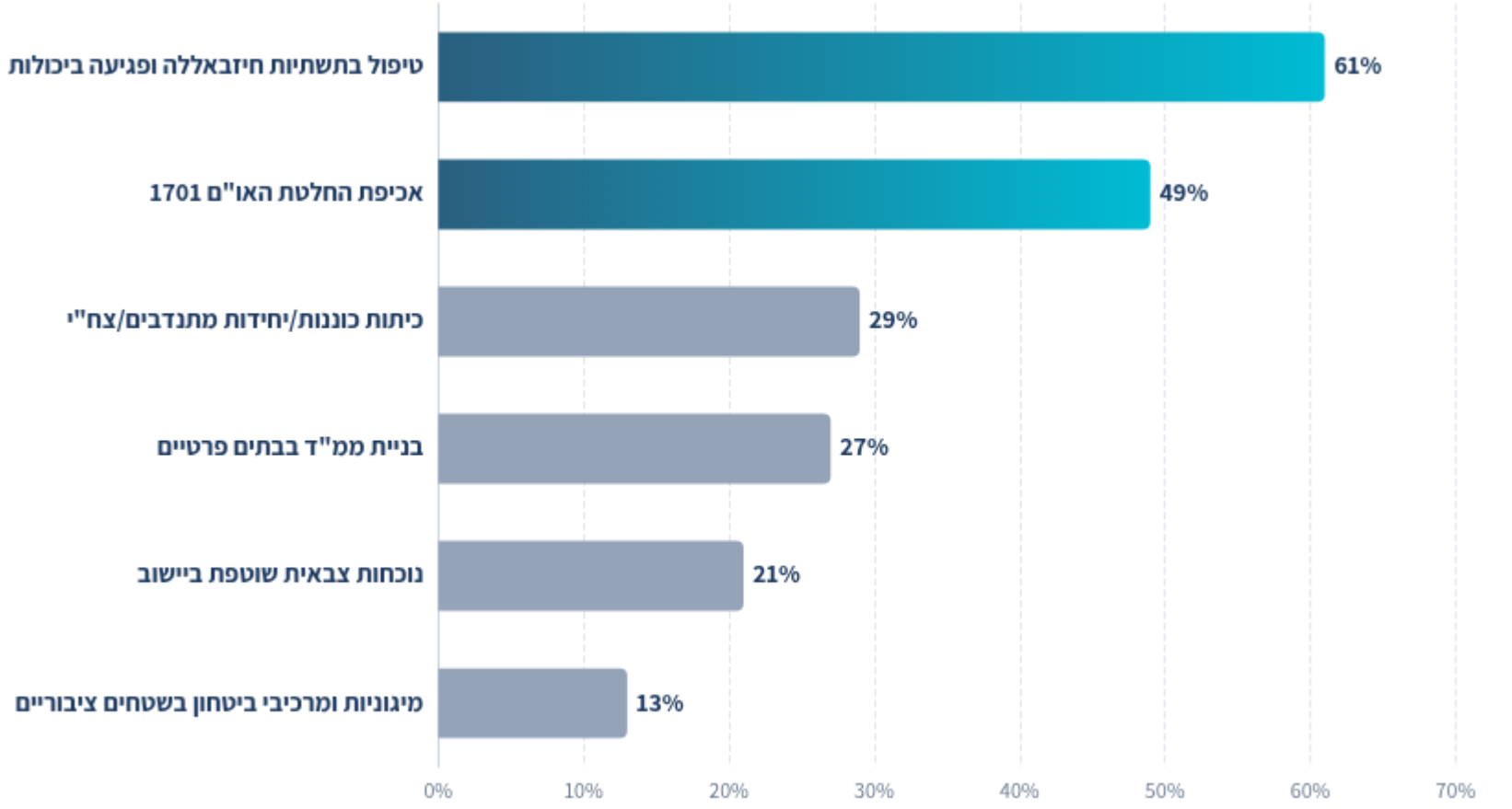
שורה תחתונה

קיים נכס התנדבותי משמעותי, במיוחד בגיל השלישי, לצד מאגר פוטנציאלי גדול (26%) שניתן לתרגם למוכנות ולשיקום קהילתי.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

מה יחזק את תחושת הביטחון?

האחוזים מציינים :דורג בין 2האפשרויות הראשונות

תובנה מרכזית

התושבים תופסים את הביטחון כתלוי בראש ובראשונה במהלכים אסטרטגיים וצבאיים התקפיים (טיפול בתשתיות, אכיפה).
פתרונות מיגון והתארגנות מקומית חשובים, אך נתפסים כמשניים לפתרון השורש.

3 הגורמים המובילים
פגיעה ביכולות חיזבאללה**61%**
אכיפת החלטה 1701 **49%**
כיתות כוננות ומתנדבים**29%**

שורה תחתונה

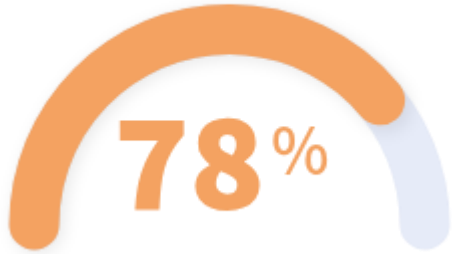
תחושת הביטחון נתפסת קודם כל כתלויה במענה ביטחוני-אסטרטגי רחב, ורק לאחר מכן באמצעי מיגון מקומיים.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

תפקוד מערכות ביטחון וחירום במלחמה

התרעה

התרעות ואזעקות פעלו באופן סדיר ותקין

אחוז המסכימים או המסכימים מאוד

מתוך כלל המשיבים

מידע

התקבלו עדכונים ומידע רציף מגורמים רלוונטיים

אחוז המסכימים או המסכימים מאוד

מתוך כלל המשיבים

ניהול

בעלי תפקידי חירום וביטחון ביישוב תפקדו טוב מאוד

אחוז המסכימים או המסכימים מאוד

מתוך כלל המשיבים

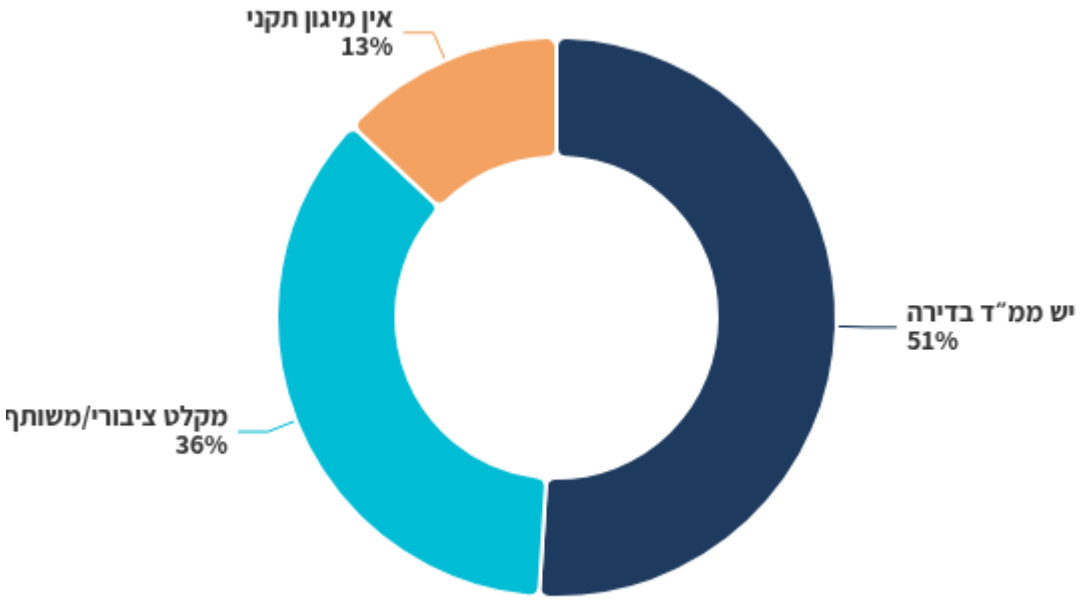
שורה תחתונה

התושבים מדווחים על שביעות רצון גבוהה מתפקוד מערכות החירום, מנגנוני ההתרעה והניהול המקומי בזמן המלחמה.

מרחבים מוגנים – זמינות ונגישות

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

זמינות המיגון (מתוך כלל המשיבים)

פערים ואתגרים

פער קריטי

13%

אין מרחב מוגן נגיש

לא ניתן להגיע למרחב מוגן בזמן ההתרעה

פער איכות

18%

לא מתאים לשהייה ממושכת

המרחב אינו מתאים לשהייה ממושכת
(פער תפקודי, לא פער קיום)

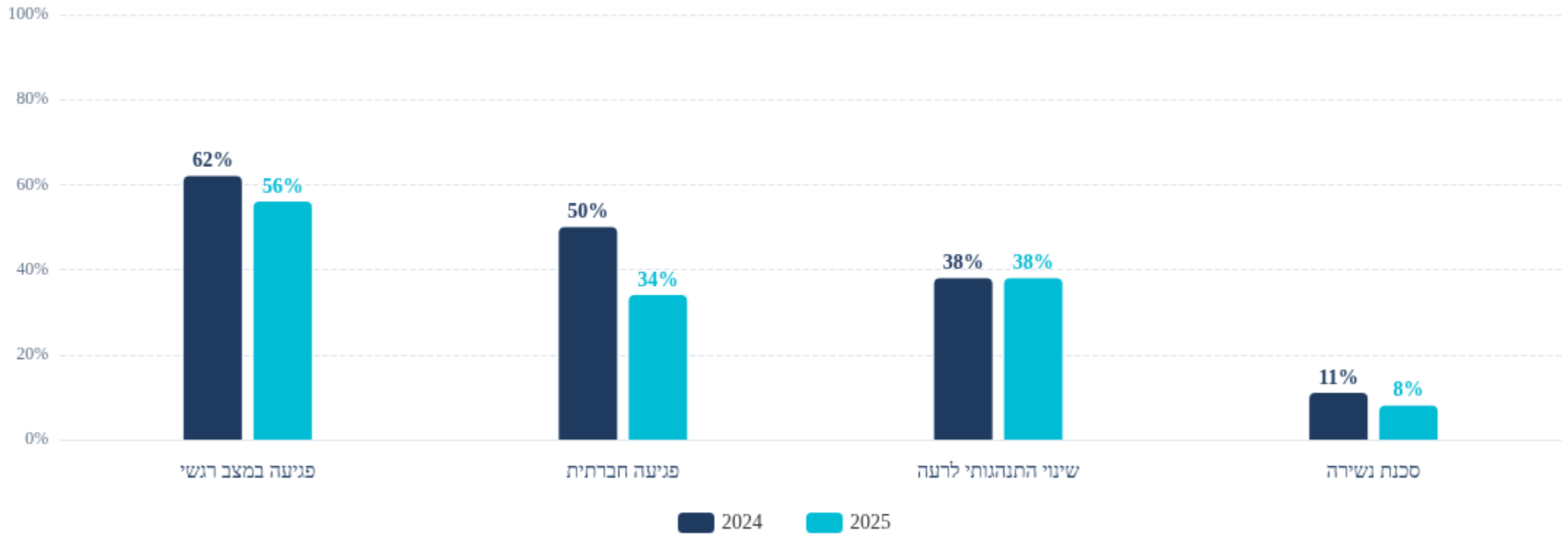
שורה תחתונה

האתגר אינו רק "קיים או לא קיים" – נדרשת התאמה תפקודית לשהייה ממושכת ופתרון בעיות נגישות לאוכלוסיות מוחלשות.

ילדים – 2025 מול 2024

השוואת מדדי פגיעה וסיכון (אחוז המדווחים על פגיעה/סיכון)

פגיעה במצב רגשי	פגיעה חברתית	שינוי התנהגותי לרעה	סכנת נשירה
שיפור של 6 אחוז	שיפור של 16 אחוז 6	ללא שינוי	שיפור של 3 אחוז

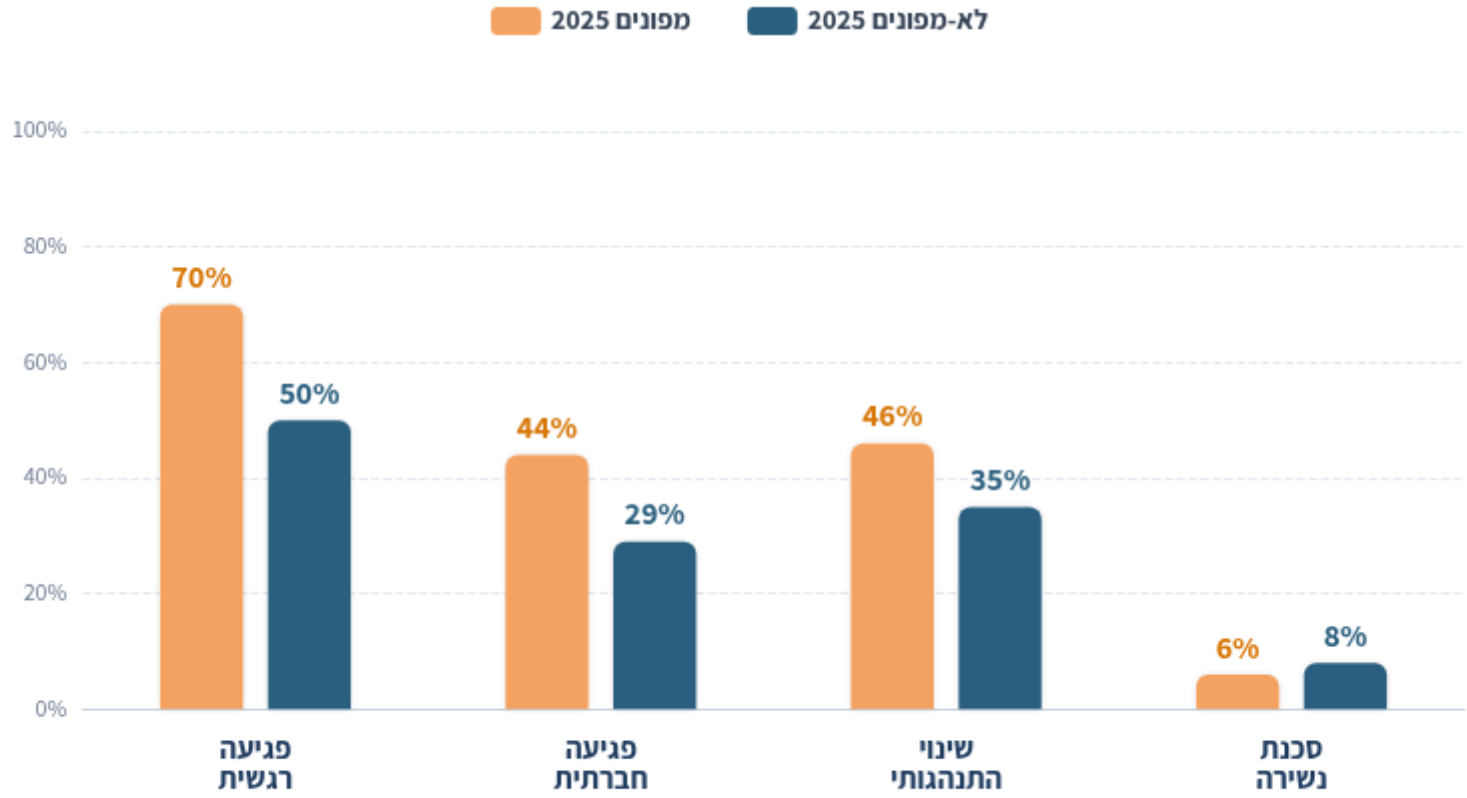

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

ילדים –פערים מפונים מול לא-מפונים

השוואת מדדים מרכזיים לשנת 2025

אחוז המדווחים על פגיעה/סיכון (2025)

אוכלוסיית המחקר (2025)

מפונים	n=412
לא-מפונים	n=829

פערים משמעותיים

קיים פער עקבי לרעת המפונים בכל המדדים שנבדקו בשנת 2025.

דוגמה בולטת: בפגיעה הרגשית, הפער בין הקבוצות **עומד על 20 נק' אחוז** לרעת המפונים.

שורה תחתונה

ילדים במשפחות מפונות נמצאים בסיכון גבוה משמעותית, ונדרשים למענה ממוקד ונפרד.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

השקעות נדרשות בחינוך – 2025 מול 2024

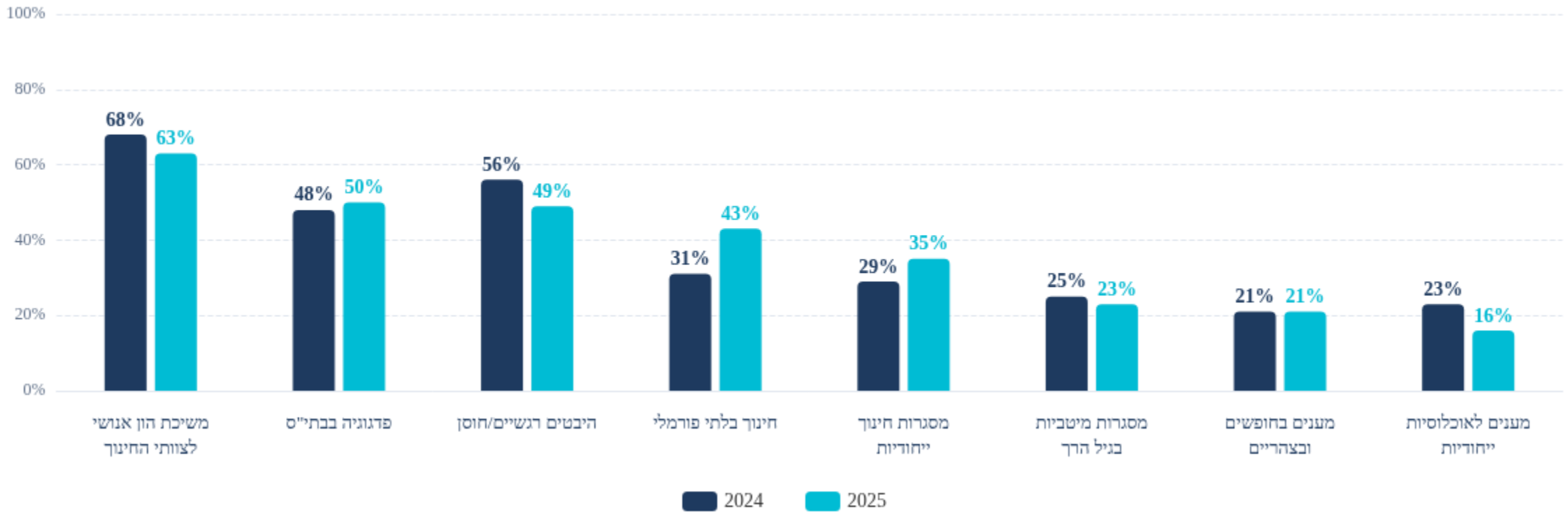
סדרי עדיפויות (האחוזים מציינים: דורג בין 3 הראשונים)

משיכת הון אנושי לחינוך
ירידה בחשיבות
5 אחוז

חינוך בלתי פורמלי
עלייה משמעותית
12 אחוז

היבטים רגשיים/חוסן
ירידה בחשיבות
7 אחוז

מסגרות ייחודיות
עלייה בחשיבות
6 אחוז

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

מדדי איכות חיים חשובים – 2025 מול 2024

מה חשוב לתושבים? האחוזים מציינים: דורג בין 3 הראשונים)

הבריאות בעלייה

+15↑ אחוז

הופך לנושא החשוב ביותר (58%), עוקף את הביטחון

ירידה בביטחון

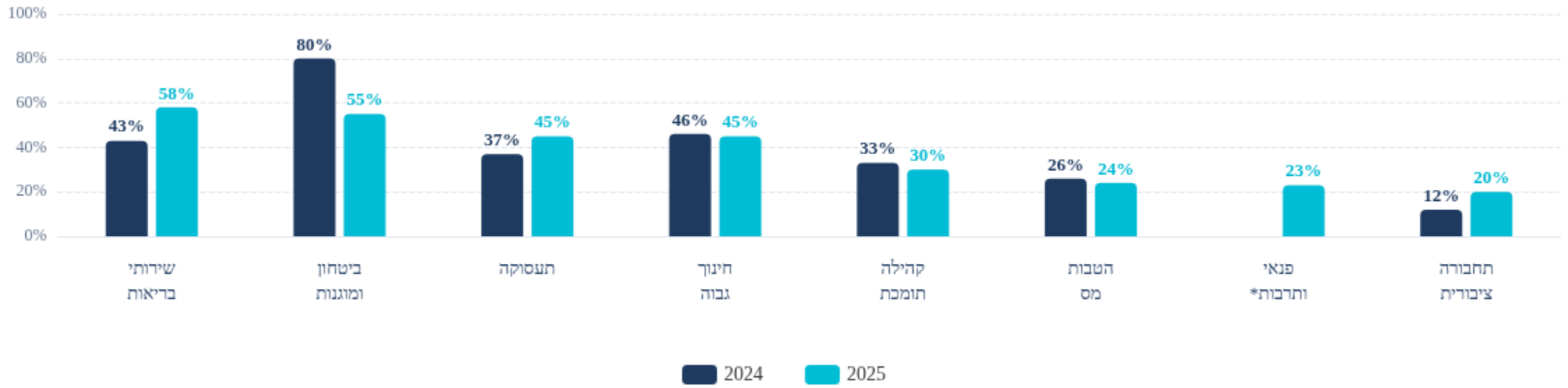
-25↓ אחוז

הביטחון יורד למקום השני (55%) לעומת 80% ב-2024

נושאים אזרחיים

עלייה ↑

עלייה בחשיבות תעסוקה, תחבורה ופנאי

* פנאי ותרבות - לא נשאל ב-2024

שורה תחתונה

סדר היום האזרחי משתנה: חשיבות הבריאות ונושאי איכות חיים עולה ותופסת את המקום הראשון, בעוד המשקל הסגולי של נושא הביטחון יורד יחסית לשנת 2024.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

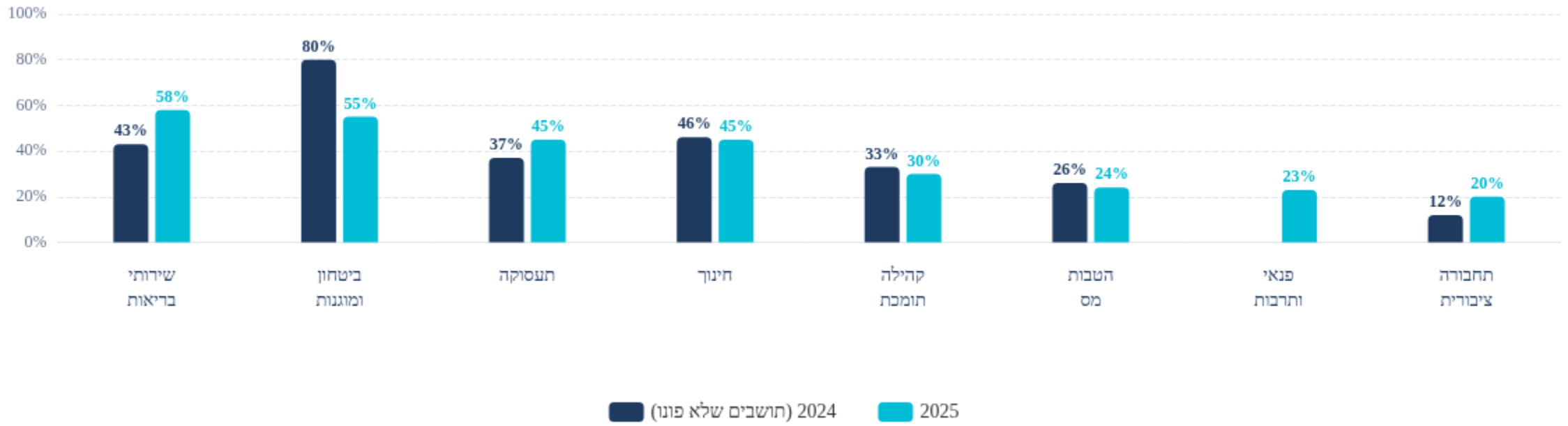
מדדי איכות חיים חשובים – 2025 מול 2024

נושאים המדורגים כחשובים ביותר (* האחוזים מציינים: דורג בין 3 הראשונים)

שירותי בריאות
עלייה בחשיבות
15 אחוז
מ-43% ל-58%

ביטחון ומוגנות
ירידה בחשיבות
25 אחוז
מ-80% ל-55%

תעסוקה
עלייה בחשיבות
8 אחוז
מ-37% ל-45%

שורה תחתונה

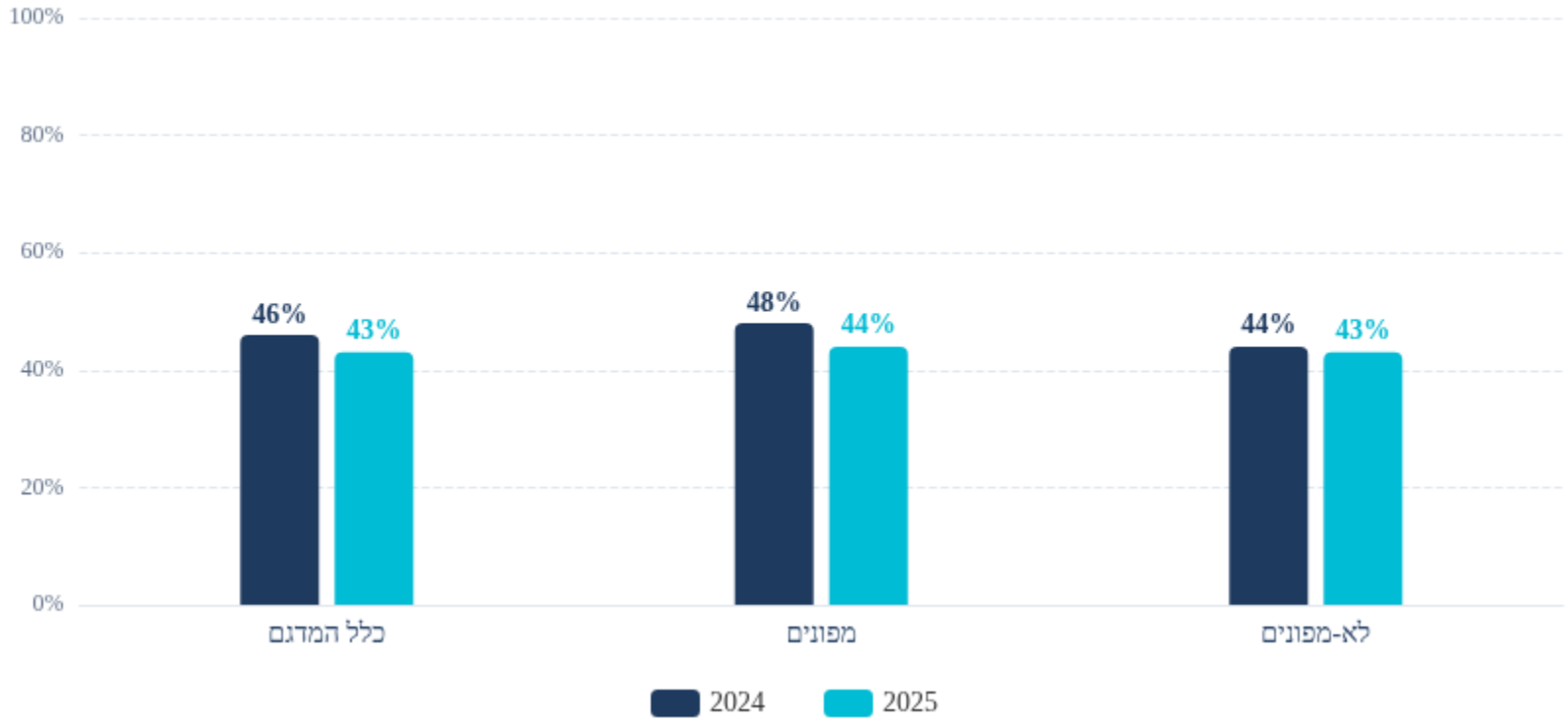
סדר היום האזרחי משתנה: שירותי הבריאות חוזרים למרכז הבמה ועוקפים את נושא הביטחון, במקביל לעלייה בחשיבות התעסוקה.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

בריאות נפש – אינדיקציה ל-PTSD

השוואת מדדי סינון ((screeningבין 2024 ל-2025

השוואת אינדיקציה ל- PTSD (באחוזים)

הערה חשובה: נתונים אלו מהווים מדד סינון (screening) ואינם מהווים אבחנה קלינית.

כלל המדגם

3 אחוז ↓

ירידה קלה במדד הכללי

מ-46% ל-43%

מפונים

4 אחוז ↓

שיפור מסוים בקרב מפונים

ירידה מ-48% ל-44%

לא-מפונים

יציב –

כמעט ללא שינוי

ירידה מזערית מ-44% ל-43%

שורה תחתונה

למרות הירידה הקלה, רמת המצוקה נותרה גבוהה מאוד בקרב כלל האוכלוסייה, ללא פער משמעותי.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

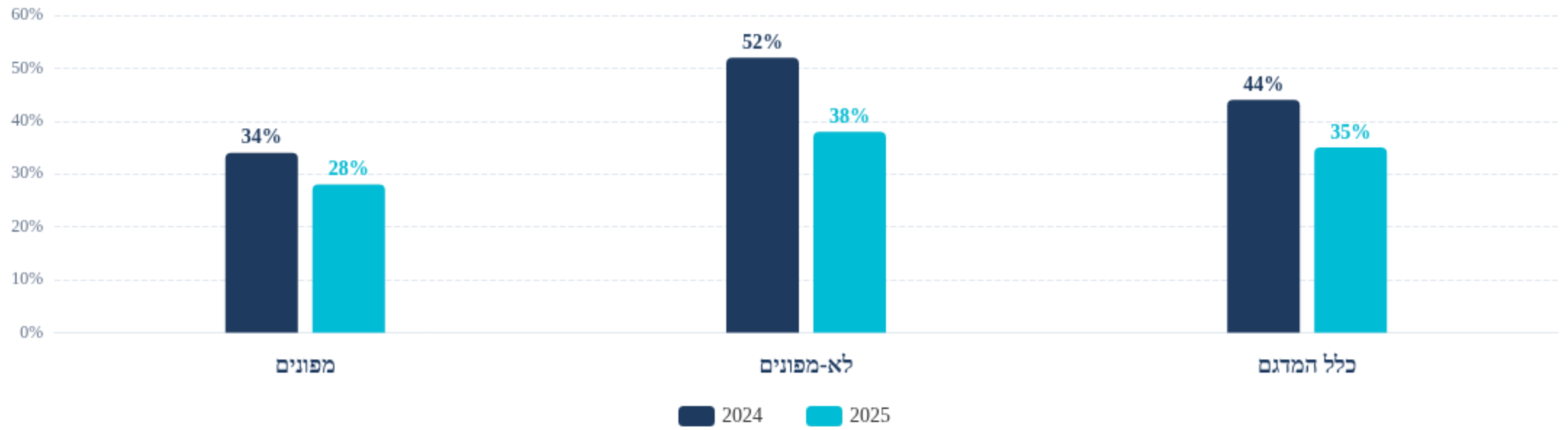
מצב כלכלי –פגיעה בעקבות המלחמה

שיעור המדווחים על הרעה במצב הכלכלי)באחוזים(

כלל המדגם
ירידה של
9 אחוז
מ-44% ל-35%

לא-מפונים
ירידה של
14 אחוז
מ-52% ל-38%

מפונים
ירידה של
6 אחוז
מ-34% ל-28%

שורה תחתונה

הפגיעה הכלכלית נמשכת, כאשר ב-2025 היא בולטת דווקא בקרב הלא-מפונים (38%), מה שמצריך תיעדוף מדיניות מדויק גם לקבוצה זו.

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

סיכום עיקרי הממצאים

תמונת מצב 2025

ריכוז הנקודות המרכזיות העולות מן הסקר כבסיס לקבלת החלטות.

הממצאים מצביעים על מורכבות ההתאוששות והצורך במענים דיפרנציאליים לאוכלוסיות שונות.

חוסן קהילתי

פערים משמעותיים בין מפונים ללא-מפונים בכל מדדי החוסן הקהילתי.

ילדים ונוער

שיפור מסוים במצב, אך הפערים גדלים לרעת משפחות מפונות.

בריאות נפש

43% עם אינדיקציה ל- PTSD. עומס נפשי רחב היקף הדורש מענה.

מצב כלכלי

35% דיווחו על הרעה במצבם. הפגיעה בולטת דווקא בקרב לא-מפונים.

שירותים

שביעות רצון נמוכה ברוב תחומי השירות האזרחיים שנבדקו.

ביטחון

דרישה למענה אסטרטגי לצד חיזוק כיתות הכוננות וההגנה המקומית.

משמעות מרכזית

נדרש מעבר מפתרונות רוחביים להתערבויות ממוקדות בקבוצות בסיכון (מפונים) ובנקודות תורפה (שירותים וכלכלה).

המלצות וכיווני פעולה – 5 צירים

ציר התערבות	פעולות מוצעות	קבוצות יעד
חוסן קהילתי	חיזוק רשתות תמיכה קהילתיות ומנגנוני מנהיגות מקומית, תוך יצירת מסגרות חיבור מחדש לקהילה.	**דגש על מפונים**
בריאות נפש	הרחבת מענים קהילתיים נגישים, שילוב תוכניות חוסן במערכות חינוך וקהילה, והנגשת טיפול שאינו סטיגמטי.	**כלל האוכלוסייה**
ילדים וחינוך	תכנית ממוקדת לילדי מפונים (רגשי-חברתי והתנהגותי), לצד מהלך אסטרטגי למשיכת הון אנושי איכותי להוראה.	**ילדי מפונים**
מוגנות	שדרוג נגישות במרחבים מוגנים והתאמתם לשהייה ממושכת (תשתיות מים, חשמל, תקשורת), לא רק "קירות בטון".	**אוכלוסיות מוחלשות**
שירותים וכלכלה	תכנית שיפור שירותים אזרחיים (קביעת סטנדרטים, ניהול איכות) ומיקוד בשיקום כלכלי ועסקי גם עבור מי שלא פונה.	**לא-מפונים ועסקים**

שורה תחתונה

נדרש מעבר מגישה של "התאוששות כללית" להתערבויות ממוקדות בקבוצות (מפונים, ילדים) ובנקודות הכשל (שירותים, מוגנות תפקודית).

מרכז ידע אזורי גליל מזרחי | מערבי
REGIONAL KNOWLEDGE CENTER
EAST | WEST GALILEE

החלטות עכשיו יקבעו את קצב ההתאוששות של הגליל המזרחי

הממצאים מצביעים על צורך דחוף במעבר מניהול משבר כללי לפתרונות מותאמים אישית לקבוצות ולאתגרים.

מיקוד בקבוצות בסיכון

מתן קדימות למשפחות מפונות ולילדים המציגים נסיגה במדדים חברתיים ורגשיים.

בריאות הנפש בקהילה

הרחבת המענים הטיפוליים והקהילתיים להתמודדות עם טראומה ושחיקה מתמשכת.

שיפור שירותים

שדרוג השירותים האזרחיים (חינוך, רווחה, פנאי) כעוגן מרכזי לאיכות חיים וחוסן.

מוגנות תפקודית

התאמת המרחבים המוגנים לשהייה ממושכת והבטחת נגישות לכלל האוכלוסייה.

השורה התחתונה

נדרש תיעדוף ממוקד, מדיד ויישומי כדי לצמצם פערים ולהאיץ התאוששות.